The background is a dark red color with a fine, woven texture. Overlaid on this are several large, semi-transparent, brownish-gold shapes. On the left side, there are two overlapping circles. A thick, wavy line, resembling a stylized 'S' or a ribbon, curves across the lower half of the page. On the right side, there are several overlapping geometric shapes, including a large triangle and a trapezoid, all in the same brownish-gold color as the other elements.

galerija ZALA

1991-2001

Desetletno delovanje Galerije ZALA s svojo vpetostjo v likovno življenje Ljubljane izpostavlja, s prizvokom slovesne jubilejnosti tudi vprašanje, kaj dejansko lahko predstavlja zasebna galerija v zdajšnjem času. Kot je bilo ob neki priliki namreč že poudarjeno, Galerija ZALA odrašča, se razvija in oblikuje skupaj s slovensko državo od dneva njenega nastanka dalje. Tako ne moremo tudi mimo dejstva, da je bilo že od samega začetka v družinsko pričetem galerijskem podjetništvu, sprva lociranim v izpraznjeni in preurejeni domači garaži na domu v Komendi pri Kamniku, polno prekipevajočega državljanskemu podobnega zanosa in pričakovanja. Kot je za vsako perspektivno in uspešno podjetništvo nujno, so se takoj vsi člani družine Volkar dejavno povezali z nastajanjem galerije. Zagonske težavnosti je s svojim domiselnim trošenjem, vsaj na videz kar neusahljive energije, premagoval organizacijskega dela večji Brane Volkar, žena Pika Volkar pa je ob vsem, kot usmerjeno izobrazena likovna pedagoginja, opravljala tudi pomembno vlogo prve svetovalke. Tedaj še mala hčerkica (bratca Aljaža še ni bilo) pa je s svojim imenom dala galeriji ime Zala. Toliko o začetkih te galerije, ki je na vasi, v župniji, za barok na Slovenskem pomembnega Petra Pavla Glavarja, pričela svojo razstavno galerijsko dejavnost (1991) s prezentacijo umetniških del slovenskega slikarja Zdenka Huzjana.

Po osamosvojitvi Slovenije so pričele po vsej državi nastajati male galerije tako kot razstejo gobe po dežju. Preje, v socialistični družbeni, privatni iniciativi nenaklonjeni ureditvi, zasebno podjetništvo tudi na področju kulture ni imelo dobrih perspektiv. Vendar nikakor ne bi smeli prezreti, da so bile prav zasebne galerije tista prizorišča umetniškega življenja, ki so s svojo odprtostjo in sprva kot edina prava razstavišča osmislila prva povezovanja umetnikov v društva, razgibala razstavno dejavnost in vključila Slovenijo v evropska likovna dogajanja. Po sedemletnem razstavnem zatišju je tako postavitvev Jakopičevega paviljona (1909) kot zasebne galerije šele omogočilo tekoče razstavljanje, prezentiranje in tudi trženje umetnosti na Slovenskem. Izraziteje na tržni in manj na promocijski osnovi pa so se prve prave zasebne galerije pojavile šele med obema vojnama.

V Ljubljani naj bi bila najstarejša galerija Umetniški salon Antona Kosa na Mestnem trgu. Po zgraditvi kompleksa stavb ljubljanskega nebotičnika jo je prvi znani slovenski zasebni galerist, ki je celo po vojni uspel izjemoma in kot edini ohraniti galerijo (v okrilju Mladinske knjige), z ženo Meto Kos prenesel njun na izložbena okna vezani umetniški salon trženja in uokvirjanja umetnin v pasažo nebotičnika. Umetniški salon za rezbarstvo, podobarstvo, pozlatarstvo, prodajo umetnin in izdelovanje umetniških reklamnih osnutkov pa je z angažiranjem rezbarja Lojzeta Kozjeka, na Kongresnem trgu v Ljubljani 1930 odprl slikar Miha Maleš. Za predstavljanje slovenskih sodobnih umetnikov zelo obetavno promocijsko dejavnost je pričela tik pred vojno in s podaljšanjem v leta vojne Galerija Obersnel, ki pa se je po 1945 morala usmeriti predvsem v uokvirjanje, ne pa prodajo umetniških slik, s katero (posebno del impresionistov in umetnikov sodobnikov) se je v okviru lokala z rastavratorsko dejavnostjo že pred drugo svetovno vojno ukvarjal restavrator in slikar Anton Demšar.

Razstavno dejavnost pa je prevzela v centru Ljubljane galerija združne zveze slovenskih umetnikov in jo vodila do podrtja prostorov na nekdanji ozki Schellenburgovi ulici nasproti lokala Ria in palače Kazine. V okviru državnega proračuna vzdrževane slovenske galerije, Narodna in Moderna galerija v Ljubljani, se kot osrednji slovenski galerijski ustanovi s prodajo umetnin uradno nista ukvarjali, tudi Mala in kasneje po podrtju (1961) Jakopičevega paviljona nadomestno ustanovljena Mestna galerija (ki se je le epizodno preizkusila tudi s prodajo slik) nista pokrivali tega, za umetnike nujnega segmenta trženja umetnin. V sedemdesetih letih je vzpodbujena po osamosvojeni dejavnosti Umetniškega salona Antona Kosa (danes ga še vedno pod družinskim imenom Galerija Kos vodi galeristka Nada Zoran) Mladinska knjiga pričela v okviru svojih knjigarn (isto prodajalne Cankarjeve založbe) z galerijsko dejavnostjo, najprej v poslovalnici na Miklošičevi nasproti ljubljanske železniške postaje, po dograditvi stavbnega kompleksa s Trgom osamosvojitve v začetku sedemdesetih let pa so prodajno galerijsko dejavnost z novim imenom Galerija Labirint prenesli v tamkajšnji pasažni podhod, ob Šušarskem mostu, na koncu Židovske ulice pa odprli še dodatno v trženje umetnin usmerjeno poslovalnico z imenom Galerija ARS. Židovska ulica, ki je bila v svet umetnosti vključena z malimi tiskarnami, ki so že na začetku 20. stoletja tiskale razstavne prospekte prvih ljubljanskih umetniških razstav, je tako postala nekakšna os ob kateri so se mimo že omenjenega Arsa zvrstile še Galerija Dvor, Galerija Lala, Galerija Hest in končno v sosednji Gosposki ulici tudi zdaj okrogel jubilej obhajajoča Galerija ZALA. V neposredni bližini se je v Gregorčičevi ulici s svojim obsežnim dvoranskim razstavnim prostorom umestila tudi Galerija Equrna, v Križevniški ulici pa Galerija Kralj. Nekoliko odmaknjeno od omenjenega galerijskega sosedstva delujejo 1979 ustanovljena Galerija Commerce za Bežigradom, v stavbi Kolizeja nasproti hotela Lev - Interkontinental Galerija Art Viskonti, na Njegoševi ulici 25 Galerija Art Fra-Ma, ob Dunajski cesti v jami nasproti palače Mercatorja Galerija Interakta, s prodajo umetnin se ukvarja tudi Jelovškova galerija na Zaloški v Mostah, medtem, ko je Galerija Anonimus v Prečni ulici delovala le krajši čas in je bila tako kot Labirint ukinjena.

Kljub majhnosti Slovenije ter številu prebivalstva odgovarjajoče omejeno zaledje, so za oblikovanje kulturne podobe pomembne in enako uspešne tudi številne trženju umetnosti namenjene galerije po drugih slovenskih mestih. Toda zakonitosti sproščenega trženja so, neglede na drugačne želje in poskuse, odločilno sooblikovale takorekoč vsem galerijam programe dejavnosti. Enim takoj spočetka, drugim postopoma, kar se povsod kaže v tem, da se reševalno izvajajo občasno še dodatna galerijska opravila trženja iskanih in zaželenih umetnin. Tako je Galeriji Zali s tem, da je kontinuirano, toda ne več v začetnem obsegu, ves čas ohranjala na galerijo vezani razstavni program in s tem v dopuščenem obsegu, še vedno intenzivno, prezentirala sodobno slovensko likovno produkcijo. Dobre umetniške produkcije pa je v naši na individualizmu zasnovani in pluralizem priznavajoči deželi veliko.

Desetletna dejavnost galerije je s svojimi predstavitvami posameznih sodobnih umetnikov, s skrbno pripravljenimi razstavnimi katalogi, v bistvu pomembno utrjevala njihovo umetnost in ugled. S predstavitvijo slikarjev t.i. Generacije 82, izvedeni ob pobudi in z organizacijskimi sposobnostmi enega od 1982 na ALU v Ljubljani diplomiranih umetnikov, Borisa Zaplatila, pa je Galerija Zala s kar zgodovinsko gesto opozorila, da so nekdanj tako pogosta združevanja umetnikov tudi zdaj ob prelomu tisočletja vsebinsko daljnosežna in še vedno smiselna.

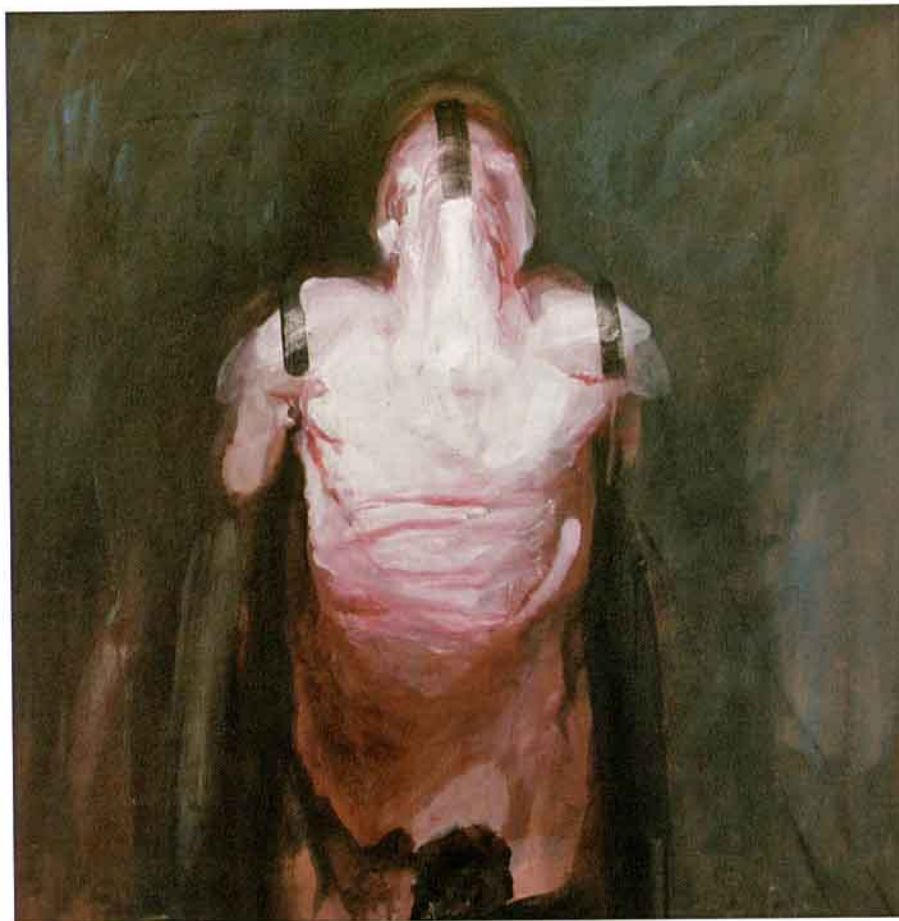
Raziskovalno pa je v polpreteklo slovensko likovno dediščino galerija posegla z razstavami in prireditvami, ki so aktualizirale in približale npr. vlogo slikarske šole Antona Ažbeta v Mnchnu in to s kopijo njegove slike "V haremu" in tudi s tem, da je galerija namenila določen poudarek ohranjanju zapuščine Mateja Sternena in retrospektivno ovrednotila tudi slikarstvo 1990 umrlega Tineta Gorjupa. Seznam razstav, dopolnjen z za galerijo tipičnimi razstavnimi katalogi, je v desetih letih dogajanja, zdaj kot del preteklosti že zgodovina.

Kulturološko zanimivo podobo likovnega okusa za desetletni čas samostojnosti Slovenije dopolnjuje seveda tudi seznam v prostorih Galerije Zala in z njenim posredovanjem prodanih umetniških del, toda to je že tisti del privlačne zasebnosti in draž, ki z umetnino ne osvetljuje samo okus določenega kupca, temveč razkriva umetnino tudi kot naložbo.

prof. dr. Mirko Juteršek

Zdenko Huzjan, akad. slik., rojen: 1948

Otvoritev: 29. 8. 1991
Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek

TELO Z OZNAKAMI
[olje na platno, 101 x 100 cm]

Rajko Čuber, akad. slik., rojen: 1957

Otvoritev: 25. 10. 1991
Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek
Kulturni program: Branko Bičanič

BREZ NASLOVA
[akril na platno 115 x 140 cm]

Irena Majcen, akad. slik., rojena: 1948 (otroške ilustracije)

Miroslav Šuput, akad. slik., rojen: 1948 (otroške ilustracije)

Nataša Prestor, rojena 1961 (pravljčno oblikovani kipci)

Otvoritev: 6. 12. 1991

Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek

Kulturni program: Mateja Peterlin, citre, Nataša Kovič, flavta

Irena Majcen
SNEŽICA IN ROŽICA
[orig. ilustracija, 35 x 28 cm]

Irena Majcen
PETRA IN GAZELA FRČELA
[orig. ilustracija, 28 x 18,5 cm]

Miroslav Šuput
[orig. ilustracija, 16 x 11,5 cm]

Miroslav Šuput
[orig. ilustracija, 16 x 11,5 cm]

Nataša Prestor
DEKLE S PEČO
[kipec, 28 x 10 x 12 cm]

Pavle Učakar, akad. slik., rojen: 1953

Otvoritev: 7. 2. 1992

Likovna kritičarka: Tatjana Pregelj Kebe

Kulturni program: Duo Carneluti

SOLINE

[akvarel 50 x 70 cm]

Tine Gorjup, akad. slik., živel: 1909 - 1991 (pregledna razstava)

Otvoritev: 22. 5. 1992

Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek

Kulturni program: Črnuški pevski zbor

MOTIV IZ VIČA

[olje na platno 55,5 x 74 cm]

Pregledna razstava ob prvi obletnici smrti akademskega slikarja

Tineta Gorjupa, živel: 1909 - 1991

Otvoritev: 2. 12. 1992

Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek

Kulturni program: Lado Jakša, Žiga Golob, Urban Golob

Razstavni prostor: Vič, Vorančeva knjižnica

AKT V HRBET

[olje na les, 30 x 30 cm]

Boris Zaplatil, akad. slik., rojen 1957

Otvoritev: 25. 9. 1992

Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek

Kulturni program: Lado Jakša in Urban Golob

BREZ NASLOVA

[akril na platno 130 x 150 cm]

Dušan Lipovec, akad. slik., rojen: 1952

Otvoritev: 9. 12. 1992
Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek
Kulturni program: Miha Kralj

LJUBLJANA
[akvarel, 30 x 50 cm]

Zdenko Huzjan, akad. slik., rojen 1948

Otvoritev: 3. 6. 1993
Likovni kritik: dr. Milček Komelj
Kulturni program: Vlado Kreslin

LEBDENJE
[gvaš 66,5 x 46,5 cm]

Rajko Čuber, akad. slik., Rojen: 1957

Otvoritev: 3. 2. 1994

Likovni kritik: dr Mirko Juteršek

Kulturni program: Lado Jakša

Predstavitel seminarske naloge dijakinje šole za oblikovanje in fotografijo
Vere Pavlov-Kokot

BREZ NASLOVA

[akril 80 x 95 cm]

Matej Sternen, akad. slik., živel: 1870 - 1949

Otvoritev: 7. 4. 1994
Likovni kritik: dr Mirko Juteršek
Kulturni program: Suzana Ograjenšek

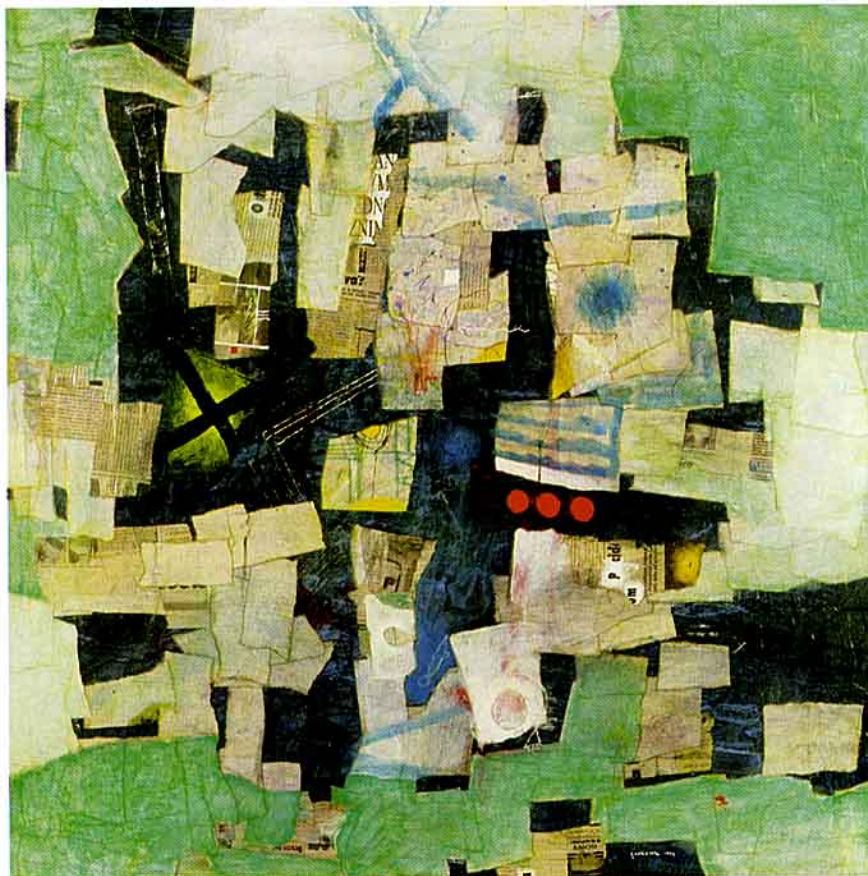
PRI BRANJU
[mešana tehnika 32,7 x 29 cm]

Boris Zaplatil, akad. slik., rojen: 1957

Otvoritev: 2. 6. 1994

Likovni kritik: Brane Kovič

Kulturni program: Lado Jakša

BREZ NASLOVA

[akril na platno 90 x 90 cm]

Jože šubic, akad. slik., rojen: 1958

Otvoritev: 13. 10. 1994

Likovna kritičarka: Aleksandra Kostič

Kulturni program: Mia Žnidarič in Žarko Živkovič, kitara

SENCA

[kombinirana tehnika na platno 90 x 100 cm]

Tine Gorjup, akad. slik., živel: 1909 - 1991

Otvoritev: 21. 11. 1994

Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek

Kulturni program: Glasbena šola Citre d.o.o

Razstavni prostor: Galerija SMELT, retrospektiva

LOPAR

[olje na platno 54,5 x 70 cm]

Vlado Stjepić, akad. slik., rojen: 1958

Otvoritev: 3. 3. 1995

Likovni kritik: Marko Košan

Kulturni program: Saša Mihelčič, recitacije

NA PODSTREŠJU

[akril, file na platno 100 x 70 cm]

Klavdij Tutta, akad. slik., rojen: 1958

Otvoritev: 25. 5. 1995
Likovna kritičarka: Liljana Stepančič
Kulturni program: Lado Jakša

PRAVLJIČNI PEJSAŽ
[olje na platno 45 x 60 cm]

Nataša Ribič, akad. slik., rojena: 1963

Otvoritev: 21. 9. 1995

Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek

Kulturni program: Nataša Matjašec, igralka

(odlomki iz knjige Pariške zgodbe Vladimirja P. Stefaneca)

DEŽ NAD STREHAMI PARIZA

[akril, tempera, oglje, 40 x 75 cm]

Nataša Prestor, keramičarka, rojena: 1961

Otvoritev: 14.12.1995
Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek
Kulturni program: Robert Walzl, igralec

ZALIKA IN ZVER

[kipec, 28 x 25 x 27 cm]

Herman Pečarič, akad. slik., živel: 1908 - 1981

Otvoritev: 25. 4. 1996
Likovni kritik: dr. Mirko Juteršek
Kulturni program: Mila Kačič, pesmi

ISTRSKA DOMAČIJA Z LETNO KUHINJO

[olje, mavec na platno 55 x 61 cm]

Marij Vrenko, akad. slik., rojen: 1963

Otvoritev: 29. 10. 1996

Likovna kritičarka: Liljana Stepančič

CASABLANCA

[olje na platno, 29,5 x 44 cm]

Zmago Posega, akad. kip., rojen: 1959

Otvoritev: 24. 4. 1997
Likovna kritičarka: Judita Krivec Dragan

FIGURE V PROSTORU
[kip]

Stanislav Rapotec, akad. slik., rojen: 1911

Otvoritev: 29. 5. 1997

Likovna kritičarka: dr. Irena Mislej

KATEDRALA V MODREM

[olje na platno, 160 x 120 cm]

Razstava koledarjev

Žare Kerin, oblikovalec, rojen: 1960

Janez Pukšič, fotograf, rojen: 1945

Otvoritev: 23. 12. 1997

Kritik: Janez Suhadolc

KOLEDAR MURA

[1998]

Tine Gorjup, akad. slik., živel 1909 -1991

Matjaž Matko, keramičar

Otvoritev: 4. 12. 1998
Likovna kritičarka: Helena Čretnik

Tine Gorjup
POGLED IZ GOZDA
[olje na platno, 34 x 40 cm]

Matjaž Matko
PETELIN
[keramika, 35 x 18 x 14 cm]

Zdenko Huzjan, akad. slik., rojen 1948

Nikolaj Beer, akad. slik., rojen 1948

Otvoritev: 1. 7. 1999
Likovni kritik: prof. dr. Lev Menaše

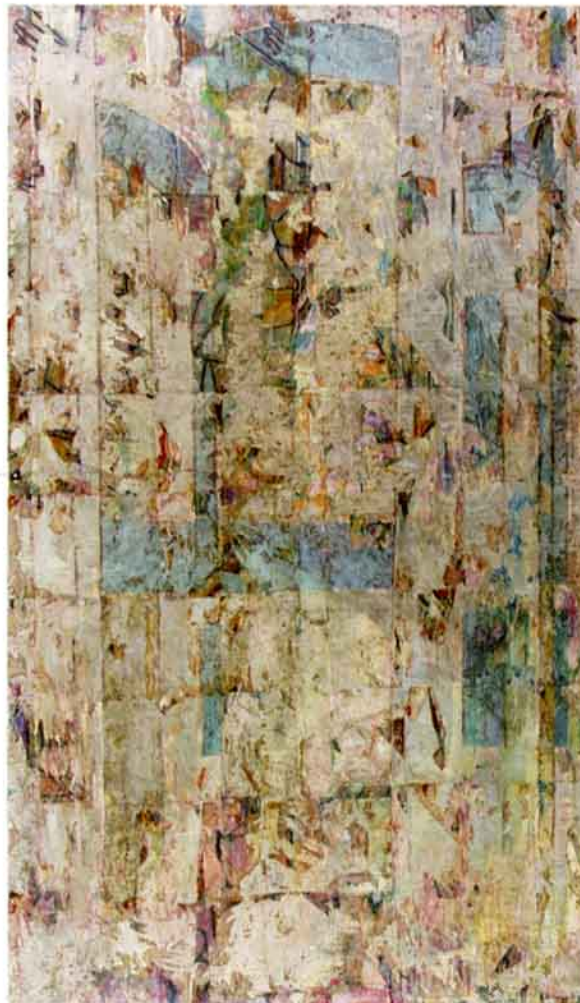
Zdenko Huzjan
IZ CIKLA VZGLAVNIKI ZEMLJE IN NEBA
[olje, vosek na platno 82 x 95 cm]

Nikolaj Beer
VINOGRADI
[olje na platno 60 x 80 cm]

Konrad Topolovec, akad. slik., rojen: 1958

Otvoritev: 7. 6. 2000
Likovni kritik: Iztok Premrov
Kulturni program: Tone Pavček

BREZ NASLOVA

[olje na platno, 225 x 130 cm]

Žare Kerin, oblikovalec, rojen: 1960

Janez Pukšič, fotograf, rojen: 1945

Otvoritev: 16. 12. 2000

Kritik: Janez Suhadolc

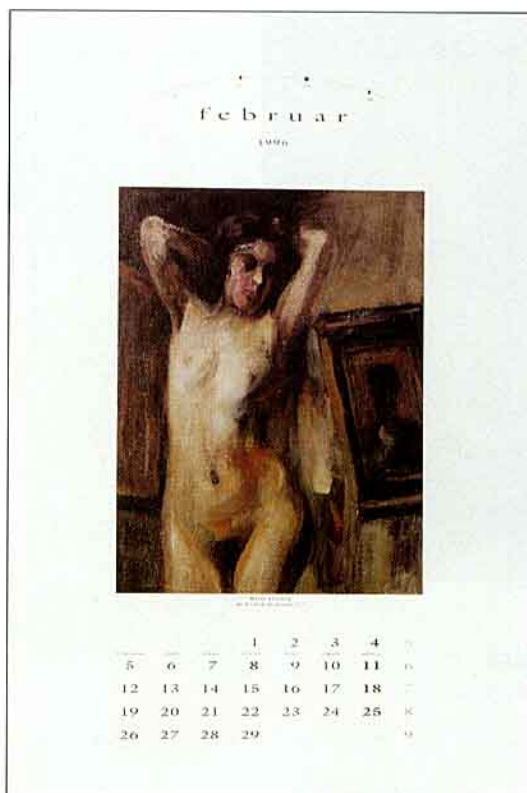

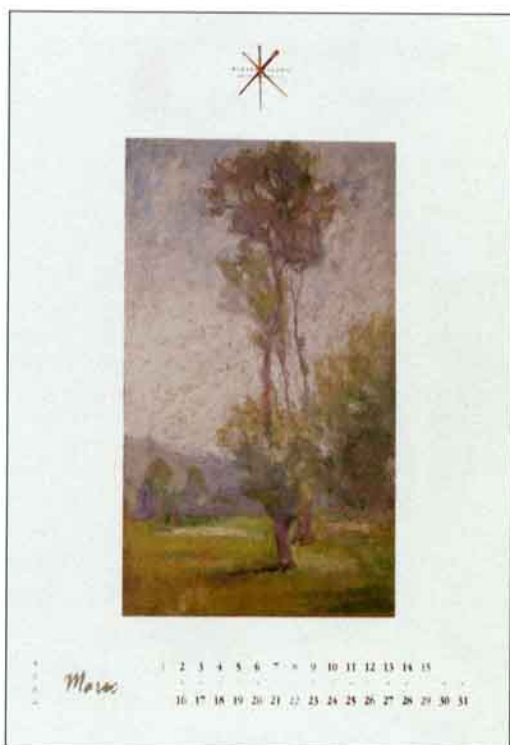
TOTTER
[embalaža]

Koledarji
galerije Zala

od 1994

do 2001

DESET LET

Izdajatelj:
Galerija Zala

Koncept razstave:
Brane Volkar

Oblikovanje:
Matjaž Lazar

Fotografije:
Janez Pukšič

Priprava za tisk:
Alten d.o.o, Reprstudio

Tisk:
Tiskarna Simčič, Ljubljana

Ljubljana, oktober 2001